

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

The Participative Administration Affecting the Effectiveness of Schools
under Roi- Et Primary Educational Service Area Office 2

ARTICLE INFO

Article history

Received: July 15, 2025

Revised: November 11, 2025

Accepted: December 11, 2025

บดินทร์ ตะนุมาตย์^{1,*} และ ชัยยนต์ เพาพาน²

Bodin Tanumat^{1,*} and Chaiyon Paophan²

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study level the participative administration in schools, 2) to study level the school effectiveness, 3) to examine the relationship between participative administration and school effectiveness, and 4) to construct a predictive equation for school effectiveness under Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 332 participants, including 31 school administrators and 301 teachers, determined using Krejcie and Morgan's sample size table. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire, with reliability coefficients of 0.962 for participative administration and 0.964 for school effectiveness. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results revealed that; 1) the overall level of participative administration was at the highest level;; 2) the overall level of school effectiveness was also at the highest level, 3) there was a moderate positive correlation between participative administration and school effectiveness with statistical significance at the .01 level, and 4) regarding the predictive equation for school effectiveness, Trust was found to be the strongest predictor, followed by Shared Goals and Objectives, Autonomy, and Participation in Decision-Making. These predictors collectively accounted for 33.10% of the variance in school effectiveness at a .01 level of significance. The predictive regression equations are as follows:

Raw score regression equation:

$$Y' = 1.692 + 0.174(X3) + 0.149(X1) + 0.178(X5) + 0.122(X2)$$

Standard score regression equation:

$$Z'y = 0.187Z(X3) + 0.162Z(X1) + 0.194Z(X5) + 0.161Z(X2)$$

Keywords: Participative Administration, Effectiveness of Schools

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประเทศไทย
M.Ed. (Educational Administration), Faculty of Education and Human Development, Roi Et Rajabhat University, Thailand.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประเทศไทย

Assistant Professor, Faculty of Education and Human Development, Roi Et Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding author; e-Mail address: bodin.tanu2535@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 332 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 31 คน และครู จำนวน 301 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นจำแนกเป็นแบบสอบถามด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 0.962 และด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาเท่ากับ 0.964 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถพยากรณ์และร่วมกันทำนายผลประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยให้ตัวแปรที่ดีที่สุดในการสร้างสมการ ได้แก่ ด้านความไว้วางใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้ร้อยละ 33.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

$$Y' = 1.692 + 0.174(X3) + 0.149(X1) + 0.178(X5) + 0.122(X2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z'y = 0.187Z(X3) + 0.162Z(X1) + 0.194Z(X5) + 0.161Z(X2)$$

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษา อัตลักษณ์ของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและ ชีตความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ จากผลกระทบที่รุนแรงของกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายใน และภายนอกประเทศ ที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศไทยต้องเผชิญ จึงต้องตระหนัก เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้คนไทยสามารถดำรงชีพอยู่ได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศ การมีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีการพัฒนา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สถานศึกษาเองก็มีบทบาทและภารกิจหลายประการจึงต้องพร้อมกับการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา โดยใช้ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในโรงเรียน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดและบริหารการศึกษาหรือกล่าวได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการและบริหารการศึกษา ซึ่งการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เป็นการดำเนินการต่าง ๆ ตาม พันธกิจหรือภารกิจของสถานศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไป โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหลักเพื่อให้การจัดการศึกษา

มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (ปยุตติฐาน มาเชค, 2565) ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จเกิดจากความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานด้านบริหารประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นความสามารถของผู้บริหาร และบุคลากรในสถานศึกษา ที่สามารถปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้น และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ผู้บริหารและบุคลากรรู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น รวมทั้งความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา และทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และระดับความสามารถในการบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้าของสถานศึกษา หรือการที่สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ผู้บริหารและบุคลากรสถานศึกษารู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น รวมทั้งความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า และสถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ชัยอนันท์ แก้วเงิน, 2563) ทั้งนี้ การบริหารจัดการที่ดีต้องเกิดจากการรับรู้และร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทั้งหมด เพื่อสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมมือ เพื่อสร้างประสิทธิผลของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ถือเป็นอีกหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดถึง 332 โรงเรียนที่กำลังเผชิญสภาพปัญหาและความท้าทายที่กล่าวมาข้างต้นในการยกระดับโรงเรียนสู่โรงเรียนที่มีประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2567) สังเกตได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 (O-NET 2566) ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ในรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับชาติ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่อาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ทั้งการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก อาจมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ จึงทำให้ส่งผลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้เล็งเห็นความสำคัญและความเป็นประโยชน์ จึงได้ทำวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
4. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 2,487 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 234 คน และครู จำนวน 2,253 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 332 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 31 คน และครู จำนวน 301 คน ซึ่งได้มา โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบ่งประชากรออกเป็นชั้น ตามขนาดของโรงเรียน จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย เช่น การจับสลาก (Lottery) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	ครู (คน)	รวม (คน)	ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	ครู (คน)	รวม (คน)
โรงเรียนขนาดเล็ก	135	842	977	18	112	130
โรงเรียนขนาดเล็กลาง	90	1,149	1,239	12	154	166
โรงเรียนขนาดใหญ่	9	262	271	1	35	36
รวม	234	2,253	2,487	31	301	332

กรอบแนวคิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 332 คน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.962

ตอนที่ 3 สอบถามระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.964

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูด้วยตนเองเพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 332 ชุด และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 332 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมามาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและจำแนกรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	การดำเนินงาน (n=332)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.57	0.44	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.53	0.54	มากที่สุด
3. ด้านความไว้วางใจ	4.56	0.50	มากที่สุด
4. ด้านความยึดมั่นผูกพัน	4.63	0.43	มากที่สุด
5. ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	4.65	0.44	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59) และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($\bar{X}$ =4.65)

ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน ($\bar{X}=4.63$) ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}=4.57$) ด้านความไว้วางใจ ($\bar{X}=4.56$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.53$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและ จำแนกรายด้าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	การดำเนินงาน (n=332)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.54	0.44	มากที่สุด
2. ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.55	0.45	มากที่สุด
3. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.58	0.49	มากที่สุด
4. ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา	4.55	0.57	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}=4.58$) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียน ให้มีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.55$) และด้านความสามารถในการผลิต นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}=4.54$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y	ระดับความ สัมพันธ์
X_1	1.00					.414**	ปานกลาง
X_2	.579**	1.00				.468**	ปานกลาง
X_3	.513**	.739**	1.00			.461**	ปานกลาง
X_4	.441**	.613**	.730**	1.00		.507**	ปานกลาง
X_5	.395**	.507**	.637**	.772**	1.00	.484**	ปานกลาง
X						.564**	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ ปานกลาง ($r_{xy}=0.564$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	การบริหารแบบมีส่วนร่วม				
	B	SE _b	β	t	p
X ₃	.174	.073	.187	2.396**	.000
X ₁	.149	.052	.162	2.890**	.000
X ₅	.178	.066	.194	2.713**	.000
X ₂	.122	.048	.161	2.534	.000

$R = .575, R^2 = .331, a = 1.692$

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจ (X₃) เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบด้านความไว้วางใจ (X₃) ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X₁) ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X₅) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X₂) คือ .174, .149, .178 และ .122 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .187, .162, .194 และ .161 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสี่ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ร้อยละ 33.10 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = 1.692 + 0.174(X_3) + 0.149(X_1) + 0.178(X_5) + 0.122(X_2)$$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'y = 0.187Z(X_3) + 0.162Z(X_1) + 0.194Z(X_5) + 0.161Z(X_2)$$

อภิปรายผล

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ 1) ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 2) ด้านความยึดมั่นผูกพัน 3) ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) ด้านความไว้วางใจ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการเลือกขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการทำงาน ตลอดจนการตัดสินใจ เกี่ยวกับการทำงานของตนเอง อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังมีการมอบอำนาจบทบาทหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับแนวคิดของ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2560) ได้กล่าวว่า ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็น และยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร ยังสอดคล้องกับ นิษฐ์วดี จิรโจนัญญ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา อาจเนื่องมาจาก ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีการช่วยกันพัฒนาจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ อีกทั้งสถานศึกษายังมีการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ยุคใหม่ นอกจากนี้ครูและบุคลากรในสถานศึกษายังยอมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านการบริหาร การเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา และมีความกระตือรือร้นในการเร่งรัดให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองรู้จักรับผิดชอบตนเองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เขตชั้นหล้า (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ อักษร (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านความไว้วางใจ และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ตามลำดับ จากผลการวิจัยจะเห็นว่า การกำหนดเป้าหมายร่วมกันการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความไว้วางใจ ความยึดมั่นผูกพัน และความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญในการร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการทำงานรวมถึงการตัดสินใจในการทำงาน บนพื้นฐานของความไว้วางใจ และความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน อีกทั้งยังมีความยึดมั่นผูกพันต่อสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ก่อให้เกิดเป็นประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นิศาชล ยิ้มประเสริฐ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกันเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงทุกคู่กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ เหมรณนัท (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิภาพของสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกัน

4. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัวแปร ตามลำดับ ได้แก่ ด้านความไว้วางใจ ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความ มีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ด้านความไว้วางใจ เป็นตัวแปรแรกที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ดีที่สุด อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความภาคภูมิใจยินดีที่ได้ปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสร้างความสำเร็จของสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหาร สถานศึกษายังมีการประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานให้แก่สาธารณชนรับทราบอย่างตรงไปตรงมา และผู้บริหาร สถานศึกษาได้สร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Swansburg (1996) ที่ได้กล่าวว่า การไว้วางใจกัน เป็นปรัชญาพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างสมบูรณ์ เรียบร้อย หากได้รับการยอมรับและความ ไว้วางใจจากผู้บริหาร ผู้ทำงานย่อมรู้จักงานของเขาดีกว่าใคร ๆ บุคคลจะมีความรับผิดชอบในงานของตนหากผู้บริหารมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่พวกเขาให้ถูกทาง และสอดคล้องกับ แนวคิดของ นพดล พลเยี่ยม (2562) ที่ได้กล่าวว่า ความไว้วางใจ เป็นการที่บุคลากรในองค์กรมีการยอมรับ ไว้วางใจ รับผิดชอบ ยินดีที่ร่วมมือเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

2) ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน เป็นตัวแปรที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้สร้างข้อตกลงการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อความสำเร็จในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูยังมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตามแผนเพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อีกทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ทำให้เกิดการ ยอมรับและนำไปสู่การบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงเดือน วิณิชย (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน เป็นการร่วมกันกำหนดกรอบ แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ สอดคล้องกับแนวคิดของ กนิษฐา สุขสมัย (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดเป้าหมายเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางหรือนโยบายในการบริหารเพื่อผู้ที่มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และ ยินยอมที่จะปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างสมัครใจ ทำให้ได้ผลลัพธ์ไปในทิศทางที่ต้องการ โดยผู้บริหารอาจสร้างแรงจูงใจให้แก่ ผู้ร่วมงานด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อผลักดันนโยบายไปสู่ผู้ปฏิบัติมากที่สุดและการทำให้เป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์ได้ควร สนับสนุน ให้มีการฝึกอบรมเพิ่มพูนพัฒนาความรู้และมีการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการ ปฏิบัติงานโดย ปราศจากความผิดพลาด

3) ด้านความมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน เป็นตัวแปรที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร สถานศึกษาให้ความสำคัญแก่ครูในการเลือกขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการทำงาน ตลอดจนการตัดสินใจเกี่ยวกับการทำงาน ของตนเอง อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังมีการมอบอำนาจบทบาทหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตาม ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน จะทำให้ ผู้บริหารและบุคลากรมีความทุ่มเทและเต็มใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เต็มความรับผิดชอบที่ตนได้รับ

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นตัวแปรที่สี่ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันรับผิดชอบและการคาดการณ์ผลกระทบจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษา ได้มอบหมายอำนาจหน้าที่เพื่อให้ครูสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ MacCathy (1984) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจว่าการตัดสินใจเป็นแก่นสำคัญของการบริหารซึ่งงานหรือกระบวนการ อย่างอื่นทั้งหมดต้องขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจหรือเกิดขึ้นเพื่อการตัดสินใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ยงศิริจรรย์ เศษวงค์ (2562) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ร่วมสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กร และ ร่วมการประชุม เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือเรียบร้อยแล้ว จะต้องร่วมกันตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ แต่กลับเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องตระหนักว่าการร่วมกันตัดสินใจในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการมีประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผู้บริหารและคณะครูจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงออกถึงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความสำเร็จในรอบด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. จากการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจ พยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ดีที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรให้ความสำคัญกับความภาคภูมิใจ ยินดี ความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกัน และมีการประชาสัมพันธ์เปิดเผยผลการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา สุขสมัย และ ประสพชัย พสุนนท์. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม. *วารสารธุรกิจ ปรีทัศน์*, 7(2), 9-25.
- กมลชนก ศรีวรรณ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยอนันท์ แก้วเงิน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ดวงเดือน วินิจฉัย. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพดล พลเยี่ยม. (2562). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และ อินดา ศิริวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม The Participative Management. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 4(1), 176-187.
- นิษฐ์วดี จิโรจน์บุญ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 7(2), 19-26.
- นิสาชล ยิ้มประเสริฐ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของ สถานศึกษาในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยธนบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ปวีณา เขตชั้นหล้า. (2567). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 6(2), 76-89.
- ปณณัฐ มาเขค. (2565). *การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรเทพ เหมรานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มะลิ อักษร. (2567). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 6(2), 373-384.
- ยงควิโรจน์ เศษวงค์. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยเครือข่าย การศึกษาของโรงเรียนในเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิบูล นิลพิบูลย์. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2567). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2570*. กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน พ.ศ. 2557-2561 “สะท้อนปัญหาและทางออก ตอบโจทย์ปฏิรูปการศึกษาไทย”*. 21 Century.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- MacCathy, E. J. (1984). *Basic marketing*. Illinois. Ridchard D. Irwin, Inc.
- Swansburg, R. M. (1996). *Management and Leadership for Nurse Managers*. Boston: Jones and Bartlett.